

ongelofelijk ingewikkeld hoeft te zijn, bewijzen de *live streaming* captaties die het kunstenhuis zelf van iedere voorstelling op het net zet. Deze basiskennis is makkelijk door te geven en er wordt gebruik gemaakt van simpele apparatuur.

'Het probleem van de meeste digitale kunstenaars is dat zij vertrekken vanuit een technische optiek. Het zijn vaak mensen die uit de computerwereld afkomstig zijn, en vanuit deze ervaring aan een artistiek project beginnen, waardoor het hun product vaak aan inhoud ontbreekt. Daarom proberen wij om artiesten uit een niet-technische opleiding met deze nieuwe mogelijkheden in contact te brengen.'

PROJECT 2

Het voormalige collectief Fyke speelde op de grens van theater, performance, wetenschap en beeldende kunsten. Intussen hebben de leden Kris Verdonck, Alexis Destoop en Arnaud Jacobs elk hun eigen weg gevonden, maar vorig jaar toonden zij in nadine het *Tutorials*-project, waarvoor zij uitgingen van logische discoursverschillen. Op vier verschillende avonden werden achtereenvolgens een ploeg stukadoors, een choronimidoloog (of muggendeskundige) en een wiskundige aan het woord gelaten. Voor hun performances gingen zij uit van een vakjargon, dat zodanig gespecialiseerd is, zo precies, dat het ogenschijnlijk niets meer betekent. Of beter: dat heel veel betekent, maar voor heel weinig mensen. De onvoorziene onbegrijpelijkheid van het discours zet dan nieuwe vormen van begrip aan. Op de avond van de stukadoors waren drie plakkers aanwezig, en een met microfoons bezette muur. De toeschouwer ziet de werkmannen pasta aanmaken in een betonmolen, het uitsmeren van de smurrie op de muur, het gladmaken, het droogproces. De microfoons ondersteunen de handelingen

met een nadrukkelijke ritmering, die de handeling langzamerhand vervormt en een nieuwe betekenis vrijmaakt.

De stukadoors namen een bijzondere plaats in binnen het kader van de *Tutorials*, omdat het hier ging om een woordloze performance. Het discours van een stukadoos zit in de handeling, niet in de gesproken taal. Die handeling wordt extra in de verf gezet door de microfoons, maar ook door een dergelijke alledaagse geste in een theateraal kader te plaatsen, met publiek op de tribune. De handeling heeft haar eigen noodzakelijke tijdsverloop, dat niet kan worden ingekort of aangepast aan publieksvriendelijke normen. De pasta moet drogen, dan opnieuw worden natgemaakt, gladgestreken,... Maar juist door de verlangzaming, de ambachtelijkheid van wat er gebeurt, komt er iets heel moois naar boven. De zin voor precisie, de aandacht, het geduld - ineens blijkt een muur stukken heel wat interessanter dan de gemiddelde dansvoorstelling.

Bij het publiek brengt dit een significante verschuiving teweeg: van afwachtend kunstconsument, naar de kwalitatieve aandacht voor het metier van het alledaagse. Een muur is niet zomaar een muur meer, maar een product van een ongelofelijk spannend spel van geduld, kunde en gesynchroniseerde beweging.

Publiek

In één van haar magazines publiceert nadine de tekst van Tim Etchells, die onder andere het verschil aankaart tussen de toeschouwer als *spectator* en de toeschouwer als *witness*, als getuige van een voorstelling, of eerder nog, een gebeuren. De toeschouwer wordt op dat moment een actieve medestander, die zich ten volle betrokken voelt bij het proces waaraan hij deel heeft. Hij is '*bound up with the elements unfolding*'. Hij maakt, samen met de performer, deel uit van een complicité die hem tot vertrouweling maakt en die de performance tot leven brengt.

Kunstenarscentrum nadine ARCHITECT EUGEN LIEBAUT FOTO MARTIEN VAN BEECK

